

Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

ANGÅENDE RIKSANTIKVARIEÄMBETETS RAPPORT OM FAROKONVENTIONEN – EUROPARÅDETS RAMKONVENTION OM KULTURARVETS SAMHÄLLELIGA VÄRDE

ERT DNR: KU2014/591/KA

Länsstyrelsen i Kronobergs län erhöll den 25 februari 2015 remissen angående Riksantikvarieämbetets (RAÄ:s) rapport om Farokonventionen – Europarådets ramkonvention om kulturarvets samhälleliga värde.

Rapporten redovisar förutsättningarna för och konsekvenserna av en eventuell anslutning till Europarådets Farokonvention. Kulturdepartementet vill ha synpunkter på förslaget inför en eventuell ratificering av Farokonventionen.

Länsstyrelsen har även inhämtat Region Kronobergs synpunkter på RAÄ:s rapport, vilka bifogas.

LÄNSSTYRELSENS SYNPUNKTER

RAÄ:s rapport ger en bra och uttömmande beskrivning och konsekvensanalys av Farokonventionen, som närmast är ett ideologiskt idédokument. Konventionen lyfter fram hur kulturarvet kan utgöra en resurs för social och ekonomisk hållbarhet och ger kulturav och kulturmiljö en mer aktiv roll i samhällsprocesser. Konventionen har ett fredsskapande och konfliktförebyggande motiv och kopplar mänskliga rättigheter till den enskildes rätt till tolkningen av kulturarvet. Konventionen har hittills ratificerats av länder där de i närtid haft politiska och kulturellt laddade konflikter.

Länsstyrelsen bedömer, liksom utredningen, att Sveriges offentliga förvaltning redan arbetar i linje med konventionens intentioner och delar uppfattning att ratificera konventionen. Den kan inspirera och ge stöd till att ytterligare utveckla det regionala kulturmiljöarbetet i konventionens anda.

Från regional synpunkt stärker konventionen Länsstyrelsens arbete med att implementera de nya kulturpolitiska målen och de nationella kulturmiljömålen, att verka för hållbar utveckling, helhetssyn på landskapet, ökad delaktighet och inkludering. Utmaningen ligger i att kulturmiljöarbetet har förändrats och kräver nya arbetsmetoder. Att främja och stötta lokalt engagemang och initiativ, liksom att verka för att fler skall kunna vara delaktiga i uttolkningen och urvalet av kulturmiljöer, ställer särskilda krav på öppenhet och nyfikenhet för att fler perspektiv skall få utrymme. Det är nödvändigt att kulturmiljöarbetet i högre grad medverkar i dialog, samtal och facilitering i samhällsprocesser än enbart i kärnverksamheten med tillstånds- och bidragsgivning. Länsstyrelsen har under flera års tid förnyat arbetsmetoderna genom att systematiskt tillämpa Länsstyrelsens dialogmetod med strategiska samtal, som leds av landshövdingen. Länets aktörer med regionala och kommunala företrädare, både politiker och tjänstemän, civilsamhället och näringsliv har samlats i en rad tematiska frågeställningar för att diskutera och ta fram strategier för kulturmiljön som resurs i samhällsutvecklingen. Länsstyrelsen ser det som särskilt angeläget att inom Vision Kulturmiljö verka för att fler innovativa metoder får genomslag och därigenom modernisera kulturmiljöarbete.

Mot bakgrund av att fler skall kunna delta kommer påverkan på urval och innehåll i kulturmiljöarbetet att förändras. Det finns därmed anledning att reflektera över om kulturmiljövården tillhandahåller ändamålsenliga styrmedel. De lagliga medel som står till buds på statlig och kommunal nivå upplevs bitvis som otidsenliga och främjar fortsatt ”det traditionella” kulturmiljöarbetet och speglar därigenom en relativt ensidig bild av nationsbygget. Det finns anledning att utreda de lagliga konsekvenser som arbetet i linje med konventionen kan ge.

Konventionens ambition att verka för en mångbottnad syn på kulturarvet och som en resurs i social och ekonomisk hållbarhet pekar på behovet av ett inkluderande holistisk och tvärvetenskapligt synsätt. På strategisk nivå inriktas arbetet i länet mot samverkan och samhandling med olika aktörer för att få genomslag i offentliga insatser. Kulturmiljöarbetets prioriterade inriktning anges i en Kulturmiljöstrategi. Den är framtagen i samverkan med länets aktörer och utgör några av utgångspunkterna i kulturarvsarbetet. Kulturmiljöstrategin ingår som ett styrdokument i relation till utmaningarna i Region Kronobergs Kulturplan och Regionala utvecklingsstrategi (RUS). Länsstyrelsen bedömer sammantaget att samverkan med aktörerna fungerar bra. En bidragande orsak är att länet är litet, vilket ger en närhet i kontakterna mellan olika aktörer.

Konventionen stärker förutsättningarna för det tvärvetenskapliga arbetet. Dessvärre bedrivs mycket arbete fortfarande i stuprör. Länsstyrelsen anser att kulturmiljöarbetets omfattande insatser och betydelse i samhällsutvecklingen på ett bättre sätt behöver synliggöras. Exempelvis kommer arbetet med att utveckla både den interna och externa samverkan kring samhällsplaneringsprocesser och mänskliga rättigheter att kräva större insatser och utvecklad samverkan med bl a

REMISSVAR

Datum
2015-06-08

Ärendenummer
430-958-15

funktionen för Social hållbarhet och länets kommuner. Det kommer bli än viktigare att hitta former för kommunikation med målsättningen att öka medborgarinflytandet.

Länsstyrelsen bedömer sammanfattningsvis att Farokonventionen främjar en utveckling av det regionala kulturmiljöarbetet. Ett inkluderade arbetssätt förutsätter förnyade arbetssätt och kräver kompetens- och metodutveckling men även en moderniserad retorik.

DE SOM DELTAGIT I BESLUTET

Beslutet har fattats av länsråd Lennart Johansson med länsantikvarie Heidi Vassi som föredragande.

Lennart Johansson

Länsråd

Heidi Vassi

Länsantikvarie

Bilaga:

Region Kronobergs yttrande angående Faro-konventionen.

Kopia till:

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

Region Kronoberg, 351 88 VÄXJÖ

Kulturparken Småland AB, Box 102, 351 04 VÄXJÖ